

**Comisia comună a Camerei Deputaților și Senatului
pentru elaborarea propunerii legislative de revizuire a Constituției României**

ANEXA la Hotărârea nr.2 din 20 martie 2013

În temeiul art.3 alin.(1) din Hotărârea Parlamentului nr.17/2003 privind constituirea Comisiei comune a Camerei Deputaților și Senatului pentru elaborarea propunerii legislative de revizuire a Constituției României și al art.8 alin.(1) din Regulamentul de organizare și funcționare a acesteia, aprobat prin Hotărârea nr.1 din 27 februarie 2013 a Comisiei comune a Camerei Deputaților și Senatului pentru elaborarea propunerii legislative de revizuire a Constituției României, tezele revizuirii Constituției vor fi stabilite de către Comisie, pe baza propunerilor primite de la grupurile parlamentare.

Comisia comună a Camerei Deputaților și Senatului pentru elaborarea propunerii legislative de revizuire a Constituției României, în ședința din 20 martie 2013, analizând propunerile formulate de grupurile parlamentare, a hotărât, cu majoritate de voturi (21 voturi "pentru" și 3 voturi "împotriva"), să adopte:

TEZELE REVIZUIRII CONSTITUȚIEI

Nr. Crt	PNL	PSD	PC	PDL	PP-DD	UDMR	MINORITĂȚI NAȚIONALE
1.	<i>Titlul I Principii generale</i>	<i>Titlul I Principii generale</i>	<i>Titlul I Principii generale</i>	<i>Titlul I Principii generale</i>	<i>Titlul I Principii generale</i>	<i>Titlul I Principii generale</i>	<i>Titlul I Principii generale</i>
2.	<p>I. Consacrarea expresă a următoarelor principii constituționale:</p> <p>Principiul echilibrului instituțional</p> <p>Principiul separației, al controlului reciproc și al cooperării loiale între puterile statului</p> <p>III. Reafirmarea caracterului național al statului român și a limbii române ca limbă oficială a statului.</p>					<p>Forma de guvernământ: republică parlamentară - alegerea Președintelui de către Parlament.</p>	<p><i>Statul român</i></p> <p>- Forma de guvernământ a statului român este republică parlamentară.</p> <p>- România este stat de drept, democratic și social, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile cetățenilor, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme, în spiritul tradițiilor democratice ale poporului român, ale Declarației de la Alba Iulia din 1 decembrie 1918 și idealurilor Revoluției din</p>

Nr. Crt	PNL	PSD	PC	PDL	PP-DD	UDMR	MINORITĂȚI NAȚIONALE
							decembrie 1989, și sunt garantate.
3.	<p>VII. Reorganizarea administrativ-teritorială a statului, prin:</p> <p>Înființarea unităților administrativ-teritoriale ale regiunilor.</p> <p>Consacrarea principiului subsidiarității.</p> <p>Reconsiderarea rolului prefectului.</p> <p>Reașezarea competențelor între autoritățile locale de la nivel regional, județean, local.</p>	<p>Crearea unui sistem administrativ compatibil cu cel european, prin introducerea unui nou nivel administrativ-teritorial, reprezentat de regiuni. - art.3; art. 120-123 din Constituție</p>		<p>Organizarea administrativ-teritorială - Titlul I, art.3 alin.(3) din Constituția României;</p>	<p>Înființarea regiunilor. Acestea nu vor putea fi organizate pe criterii de naționalitate, origine etnică sau limbă. Regiunile vor fi administrate de Consiliile regionale, președintele și consilierii regionali urmând a fi aleși prin vot direct.</p>	<p>Administrația publică locală - autonomia locală.</p> <p>Introducerea posibilității acordării, prin lege organică, a unui statut special anumitor zone tradiționale.</p> <p>Descentralizarea serviciilor publice.</p> <p>Desființarea totală/partială a instituției prefectului, restrângerea atribuțiilor acestuia la controlul legalității actelor adoptate de autoritățile publice locale.</p>	<p><i>Teritoriul</i></p> <p>- Teritoriul este organizat, sub aspect administrativ, în comune, orașe , județe și regiuni.</p> <p>Interdicție absolută de strămutări de populație.</p>
4.						<p>Recunoașterea minorităților naționale istorice ca factori constitutivi ai statului.</p>	
5.		<p>Protecția cetățenilor români din afara frontierelor țării. – art.7 din Constituție</p>					
6.		<p>Relațiile internaționale ale României. – art.10 din Constituție</p>					
7.						<p>Limba regională - în zonele unde o minoritate națională are o pondere semnificativă, limba acestei minorități se va</p>	

Nr. Crt	PNL	PSD	PC	PDL	PP-DD	UDMR	MINORITĂȚI NAȚIONALE
						<p>considera limbă regională. Condițiile utilizării unei limbi regionale se vor reglementa prin lege organică.</p> <p>Drepturile minorităților naționale - introducerea prevederilor Cartei Europene a limbilor naționale sau minoritare și principiile înscrise în Convenția cadru pentru protecția minorităților naționale.</p> <p>Introducerea obligației autorităților de a consulta organizațiile publice ale cetățenilor aparținând minorităților naționale înainte de luarea unor decizii care le privesc, respectiv obligația abținerii statului de a lua „măsuri care, modificând proporțiile populației din arii locuite de persoane aparținând minorităților naționale, ar putea avea drept consecință pierderea drepturilor și libertăților în principiile înscrise în Convenția cadru pentru protecția minorităților naționale, și Carta Europeană a Limbilor Regionale sau Minoritare.</p>	
8.					Parlamentul nu va putea ratifica tratate internaționale		

Nr. Crt	PNL	PSD	PC	PDL	PP-DD	UDMR	MINORITĂȚI NAȚIONALE
					dacă acestea restrâng drepturile cetățenilor români și/sau aduc atingere tradițiilor și obiceiurilor specifice poporului român. Orice tratat internațional a cărui ratificare de către Parlament s-a hotărât cu o majoritate mai mică de 3/4 va fi supusă unui referendum de aprobare.		
9.	<i>CAPITOLUL II Drepturile și libertățile fundamentale</i>	<i>CAPITOLUL II Drepturile și libertățile fundamentale</i>	<i>CAPITOLUL II Drepturile și libertățile fundamentale</i>	<i>CAPITOLUL II Drepturile și libertățile fundamentale</i>	<i>CAPITOLUL II Drepturile și libertățile fundamentale</i>	<i>CAPITOLUL II Drepturile și libertățile fundamentale</i>	<i>CAPITOLUL II Drepturile și libertățile fundamentale</i>
10.	II. Sporirea protecției următoarelor drepturi și libertăți fundamentale Libertatea economică Dreptul la apărare în justiție și principiul egalității de arme între acuzare și apărare	Îmbunătățirea regimului juridic al drepturilor, libertăților și îndatoririlor fundamentale. – art.18; art.24; art.26; art.27; art. 28; art.37; art.53 din Constituție	Întărirea garanțiilor privind respectarea drepturilor omului indiferent de sex, religie, rasă, apartenență politică, etc.		Statul are - în condițiile legii, obligația asigurării asistenței judiciare, fiecărui cetățean român care nu realizează venituri sau obține un venit calculat pe membru de familie sub salariul minim pe economie. Celui reținut sau arestat i se aduc de îndată la cunoștință, în limba pe care o înțelege, motivele reținerii sau arestării, învinuirea precum și temeiurile de drept și de fapt ale faptei de care este incriminat. Obligația autorităților judiciare de a aduce la cunoștință elementele de fapt și de drept ale faptei de care este acuzat un cetățean trebuie să subziste pe tot parcursul urmăririi penale. Parlamentul va elabora legi speciale care să garanteze	Garantarea dreptului de proprietate privată.	

Nr. Crt	PNL	PSD	PC	PDL	PP-DD	UDMR	MINORITĂȚI NAȚIONALE
	<p>Dreptul la viața privată și secretul corespondenței</p> <p>Libertatea de exprimare</p>				<p>secretul corespondenței, al convorbirilor telefonice precum și al comunicațiilor electronice.</p> <p>Organizarea și desfășurarea, în mod pașnic, a mitingurilor, demonstrațiilor, procesiunilor sau oricărei întruniri, nu poate fi condiționată în nici un fel, fiind suficientă informarea prealabilă a autorităților locale competente.</p> <p>Munca în folosul comunității nu constituie muncă forțată.</p> <p>Dreptul la pensie, la concediu de maternitate plătit, la asistență medicală, la ajutor de șomaj, și la alte forme de asigurări sociale nu pot fi restrânse.</p> <p>Orice persoană are dreptul de a beneficia, în raporturile sale cu administrația publică de un tratament imparțial, echitabil și într-un termen rezonabil. Procedura administrativă reglementată prin lege va asigura dreptul persoanei de a fi ascultată înainte de luarea oricărei măsuri individuale care o privește, dreptul de acces la propriul dosar și obligația de</p>		<p><i>Dreptul de a fi ales</i> Candidații trebuie să fi împlinit, până în ziua alegerilor inclusiv, vârsta de cel puțin 28 de ani pentru a fi aleși în Camera Deputaților sau în organele administrației publice locale, vârsta de cel puțin 28 de ani pentru a fi aleși în Senat și vârsta de cel puțin 35 de ani pentru a fi aleși în funcția de Președinte al României.</p>

Nr. Crt	PNL	PSD	PC	PDL	PP-DD	UDMR	MINORITĂȚI NAȚIONALE
					<p>motivare a deciziilor.</p> <p>Instituirea răspunderii patrimoniale a demnitarilor și funcționarilor în cazul exercitării funcției cu rea credință sau gravă neglijență.</p>		
11.	<i>CAPITOLUL III Îndatoririle fundamentale</i>	<i>CAPITOLUL III Îndatoririle fundamentale</i>	<i>CAPITOLUL III Îndatoririle fundamentale</i>	<i>CAPITOLUL III Îndatoririle fundamentale</i>	<i>CAPITOLUL III Îndatoririle fundamentale</i>	<i>CAPITOLUL III Îndatoririle fundamentale</i>	<i>CAPITOLUL III Îndatoririle fundamentale</i>
12.					Sistemul legal de impuneri trebuie să fie predictibil. Nicio modificare legală cu caracter fiscal nu va putea produce consecințe într-un termen mai mic de un an de la data adoptării prin lege.		
13.	<i>CAPITOLUL IV Avocatul Poporului</i>	<i>CAPITOLUL IV Avocatul Poporului</i>	<i>CAPITOLUL IV Avocatul Poporului</i>	<i>CAPITOLUL IV Avocatul Poporului</i>	<i>CAPITOLUL IV Avocatul Poporului</i>	<i>CAPITOLUL IV Avocatul Poporului</i>	<i>CAPITOLUL IV Avocatul Poporului</i>
14.				Numirea, rolul și exercitarea atribuțiilor Avocatului Poporului - Titlul II, Capitolul IV, art.58 și art.59 din Constituția României.	Avocatul Poporului va urmări respectarea de către administrația publică a principiilor bunei administrări și va formula recomandările necesare. Asupra recomandărilor formulate de Avocatul Poporului Parlamentul se va pronunța prin hotărâre.		
15.	<i>TITLUL III Autoritățile publice</i>	<i>TITLUL III Autoritățile publice</i>	<i>TITLUL III Autoritățile publice</i>	<i>TITLUL III Autoritățile publice</i>	<i>TITLUL III Autoritățile publice</i>	<i>TITLUL III Autoritățile publice</i>	<i>TITLUL III Autoritățile publice</i>
16.					Votul este obligatoriu, în condițiile legii organice.		
17.	IV. Consolidarea caracterului democratic al statului				Camera Deputaților este aleasă prin vot universal, egal, direct, secret și liber exprimat, potrivit legii	Sistem electoral proporțional pentru alegerea Camerei Deputaților (reglementare	

Nr. Crt	PNL	PSD	PC	PDL	PP-DD	UDMR	MINORITĂȚI NAȚIONALE
	<p>Reașezarea Parlamentului ca principalul for de dezbateră și de decizie al Națiunii.</p> <p>Consacrarea expresă a principiului controlului parlamentar asupra tuturor autorităților publice din sfera executivă.</p> <p>Consacrarea principiului constituțional al transparenței decizionale: consultarea publică obligatorie anterioară adoptării tuturor actelor cu caracter legislativ.</p>	<p>- Raporturile Parlamentului cu Guvernul. - art.113-115 din Constituție</p>			<p>electorale.</p>	<p>constituțională).</p> <p>Elemente de transparență în procesul decizional și legislativ.</p>	
18.	<p>V. Reformarea sistemului autorităților publice</p> <p>Asigurarea echilibrului instituțional, prin delimitarea clară a atribuțiilor Președintelui, respectiv Guvernului.</p> <p>Președintele este șeful statului, ales direct de către cetățenii români cu drept de vot.</p>	<p>Delimitarea raporturilor dintre președintele României și Guvern. - art.103; art.107; art.108 din Constituție</p> <p>Stabilirea unei date certe a alegerilor parlamentare, prezidențiale și locale. - art.63 și 81 din Constituție</p>	<p>Stabilirea duratei mandatului Președintelui - clarificări și limitări privind competența acestuia și implicarea politică.</p>			<p>Clarificarea raporturilor interinstituționale dintre puterile statului astfel:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dintre Parlament și Guvern - în interiorul puterii executive dintre Președinte și Guvern - dintre Parlament și Președinte - dintre Președinte și puterea judecătorească (ex. eliminarea prerogativei Președintelui de a participa la ședințele CSM) 	<p><i>Desfășurarea alegerilor</i> Data fixă pentru desfășurarea alegerilor</p>

Nr. Crt	PNL	PSD	PC	PDL	PP-DD	UDMR	MINORITĂȚI NAȚIONALE
	<p>Parlamentul este organizat potrivit principiului bicameralismului, cu atribuții diferite pentru cele două camere. Camera Deputaților va avea cel mult 300 de membri.</p>	<p>Stabilirea fără echivoc a rolului președintelui României. - art.80-81; art.84; art.86-88-89; art.91-92; art.95 din Constituție</p> <p>Întărirea rolului Parlamentului: - reprezentarea organizațiilor minorităților naționale în ambele Camere; - art.62 din Constituție - durata mandatului Camerelor; - art.63 din Constituție - instituirea unui sistem bicameral diferențiat; art.64-65 și art.75-76 art.140 (inclusiv posibilitatea completării actualelor dispoziții constituționale cu noi texte)</p>	<p>Definirea instituțiilor și atribuțiilor privind politica externă ce revin acestora;</p>	<p>Atribuțiile Președintelui României în domeniul politicii externe - Titlul III, Capitolul II, art.91 din Constituția României;</p> <p>Suspendarea din funcție a Președintelui României - Titlul III, Capitolul II, art. 95 din Constituția României;</p> <p>Structura Parlamentului României - Titlul III, Capitolul I, art.61, alin.(2), respectiv art.62, alin.(3) din Constituția României;</p> <p>Dizolvarea Parlamentului - Titlul III, Capitolul II, art.89 din Constituția României;</p>	<p>Senatul este ales prin vot uninominal la nivelul regiunilor, potrivit legii electorale. Prin derogare de la alineatul 2 Președinții României care și-au încheiat mandatele, fără aplicarea prevederilor art.95 și art.96, vor deține mandate de senator pe toată durata vieții. Numărul deputaților și senatorilor se stabilește prin lege organică, în raport cu populația țării, dar nu va putea fi mai mare de 300 de persoane.</p> <p>Prin lege specială se va asigura un nivel minimal de reprezentare al femeilor în Camerele Parlamentului, în Parlamentul European și în Consiliile locale și județene.</p>	<p>- Parlament și puterea judecătorească - Guvern și puterea judecătorească</p> <p>Clarificarea obligației președintelui României de a numi persoanele propuse pentru anumite funcții de către autoritățile competente, respectiv posibilitatea acestuia de a refuza în anumite limite aceste numiri.</p> <p>Structura Parlamentului - departajarea clară a modalităților de alegere și a competențelor celor două camere.</p> <p>Incompatibilitățile.</p>	<p>Președintele României are atribuții de reprezentare internă și externă</p> <p>Atribuții ale Camerei Deputaților - reprezintă poporul român; - unic for legiuitor; - adoptarea de programe, atât de guvernare cât și sectoriale, și de strategii, supuse periodic controlului parlamentar. - propune Primul Ministru și îl demite prin votul constructiv de neîncredere</p> <p>Senatul României reprezintă regiunile</p>

Nr. Crt	PNL	PSD	PC	PDL	PP-DD	UDMR	MINORITĂȚI NAȚIONALE
	<p>Interzicerea traseismului politic.</p> <p>Limitarea folosirii ordonanțelor de urgență și a procedurii asumării răspunderii de către Guvern</p> <p>Actualizarea prevederilor referitoare la Consiliul Suprem de Apărare al Țării și securitatea națională.</p>	<p>- eliminarea traseismului politic; - art.70 din Constituție</p>	<p>Stabilirea procedurii de numire a Primului ministru;</p> <p>Clarificarea și limitarea situațiilor în care guvernul își poate angaja răspunderea;</p> <p>Clarificarea și limitarea situațiilor în care guvernul poate emite ordonanțe de urgență;</p>	<p>Atribuțiile Primului ministru - Titlul III, Capitolul III, art.107 din Constituția României;</p> <p>Angajarea răspunderii Guvernului - Titlul III, Capitolul IV, art.114 din Constituția României;</p> <p>Delegarea legislativă - Titlul III, Capitolul IV, art.115 din Constituția României;</p>	<p>Deputatul sau senatorul care își dă demisia din partidul în cadrul căruia a candidat la alegerile în urma cărora a dobândit această calitate, pierde mandatul de la data demisiei din partid.</p> <p>Președintele României desemnează Primul-Ministru la propunerea majorității parlamentare.</p> <p>Ordonanțele pot fi emise doar în perioadele de vacanță parlamentară.</p>	<p>Eliminarea posibilității angajării răspunderii Guvernului pentru un proiect de lege.</p> <p>Eliminarea posibilității Guvernului de a emite ordonanțe de urgență.</p>	<p>Primul ministru participă la întrunirile Consiliului European</p> <p>Angajarea răspunderii Guvernului să fie limitată la o singură angajare pe sesiune, pe o singură lege.</p> <p>Eliminarea ordonanțelor de urgență.</p>

Nr. Crt	PNL	PSD	PC	PDL	PP-DD	UDMR	MINORITĂȚI NAȚIONALE
19.						Protecția mediului. Protejarea spațiilor verzi.	
20.			Introducerea și definirea instituției europarlamentarului.				
21.		Instituirea unor noi modalități de consultare populară; regimul juridic al referendumului. - art.90 din Constituție			Referendumul poate fi inițiat și de cel puțin 500.000 de cetățeni cu drept de vot provenind din cel puțin 1/2 din județele țării. Voința poporului, exprimată prin referendum, va fi legiferată în mod obligatoriu în maximum 6 luni de la data referendumului, în caz contrar, Camera Deputaților și Senatul sunt dizolvate de drept. Dacă urmare a referendumului pentru demiterea Președintelui, desfășurat urmare a suspendării acestuia de către Camera Deputaților și Senat, Președintele nu este demis, Camera Deputaților și Senatul sunt dizolvate de drept.	Referendumul.	
22.	VI. Întărirea independenței puterii judecătorești Clarificarea rolului Ministerului Public și a				Justiția se înfăptuiește de ICCJ și de instanțele de judecată stabilite de lege, în cazurile penale vinovăția putând fi stabilită de jurați. Avocații și procurorii se bucură de deplină egalitate procesuală în fața instanțelor	Autoritatea judecătorească Ministerul Public și Statutul procurorilor - Clarificarea caracterului Ministerului Public ca o autoritate care face parte din executiv, condusă de	

Nr. Crt	PNL	PSD	PC	PDL	PP-DD	UDMR	MINORITĂȚI NAȚIONALE
	<p>statutului procurorului.</p> <p>Întărirea independenței, reșezarea structurii și atribuțiilor Consiliului Superior al Magistraturii.</p>	<p>Întărirea rolului Consiliului Superior al Magistraturii. – art.133-134</p>			<p> judecătorești.</p> <p>Consiliul Superior al Magistraturii este alcătuit exclusiv din judecători și din membri ai societății civile. Membrii judecători sunt aleși de adunările generale ale judecătorilor iar reprezentanții societății civile sunt desemnați de Camerele reunite ale Parlamentului. Ministrul Justiției și</p>	<p>ministrul Justiției, care propune procurorul general și șeful Direcției Naționale Anticorupție.</p> <p>Clarificarea caracterului Ministerului Public ori ca o autoritate care face parte din executiv, condusă de ministrul Justiției, ori ca o entitate independentă de executiv sub autoritatea Consiliului Superior al Magistraturii, care propune procurorul general și șeful Direcției Naționale Anticorupție.</p> <ul style="list-style-type: none"> - definirea mai clară a răspunderii magistraților pentru erorile judiciare săvârșite. - compunerea Înaltei Curți de Casație și Justiție - limitarea recrutării membrilor doar la judecătorii care au o vechime de cel puțin 5 ani într-o curte de apel. - competența și compunerea Consiliului Superior al Magistraturii 	

Nr. Crt	PNL	PSD	PC	PDL	PP-DD	UDMR	MINORITĂȚI NAȚIONALE
					Președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție sunt membrii de drept ai Consiliului Superior al Magistraturii.		
23.	<i>Titlul IV Economia și finanțele publice</i>	<i>Titlul IV Economia și finanțele publice</i>	<i>Titlul IV Economia și finanțele publice</i>	<i>Titlul IV Economia și finanțele publice</i>	<i>Titlul IV Economia și finanțele publice</i>	<i>Titlul IV Economia și finanțele publice</i>	<i>Titlul IV Economia și finanțele publice</i>
24.				Bugetul public național - Titlul IV, art.138 din Constituția României. Stabilirea unor principii clare în privința deficitului bugetar, în sensul limitării acestuia la 3% din PIB.		Economia și finanțele publice	
25.	<i>Titlul V Curtea Constituțională</i>	<i>Titlul V Curtea Constituțională</i>	<i>Titlul V Curtea Constituțională</i>	<i>Titlul V Curtea Constituțională</i>	<i>Titlul V Curtea Constituțională</i>	<i>Titlul V Curtea Constituțională</i>	<i>Titlul V Curtea Constituțională</i>
26.	VIII. Întărirea credibilității, independenței și a eficienței Curții Constituționale.	Întărirea rolului și atribuțiilor Curții Constituționale. – art.146-147 din Constituție	Stabilirea procedurii de numire a judecătorilor la Curtea Constituțională, precum și stabilirea competențelor acesteia;	Atribuțiile Curții Constituționale - Titlul V, art. 146 din Constituția României;	Membrii Curții Constituționale sunt desemnați din rândul judecătorilor Înaltei Curți de Casație și Justiție.	Curtea Constituțională	Curtea Constituțională să fie constituită din foști sau actuali magistrați de la Înalta Curte de Casație și Justiție.